

Enkele feiten en gegevens met betrekking tot Zorgzone Zuid-Oost

Nu de zorgzones zijn opgezet, leek het ons nuttig om **enkele feiten en cijfers te presenteren die licht werpen op bepaalde aspecten van de sociaaleconomische realiteit van Zorgzone Zuid-Oost**. We bieden hier geen compleet overzicht, maar het doel is om een aantal specifieke kenmerken van de regio te belichten om een beter inzicht te krijgen in de problemen die er spelen.

De statistieken op zichzelf definiëren de behoeften van de zorgzone niet, laat staan de middelen die beschikbaar zijn om daarin te voorzien. De cijfers zeggen niets over lokale initiatieven die al iets proberen doen aan de genoemde omstandigheden. Ze maken het hooguit mogelijk om zowel de aard als de omvang van de behoeften vast te stellen en op basis daarvan prioriteiten te stellen voor acties om daaraan tegemoet te komen.

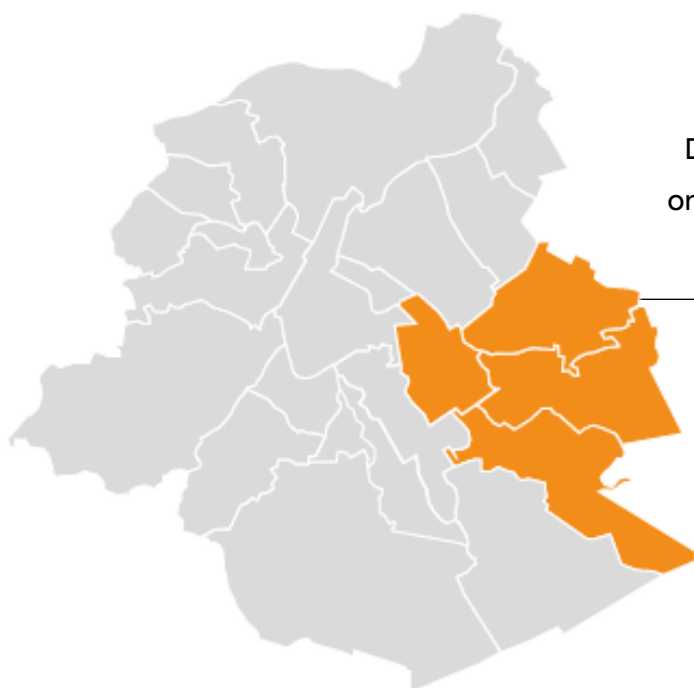
De meeste informatie hieronder is afkomstig uit de publicaties 'Zoom op...' van het BISA (Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse) en het Brussels Observatorium voor Gezondheid en Welzijn, evenals uit andere documenten en databases van het Observatorium. >> Naar alle publicaties van 'Zoom op de gemeenten': <https://bisa.brussels/publicaties/zoom-op-de-gemeenten>

Algemene gegevens

Zorgzone Zuid-Oost bestaat uit vier gemeenten:

Oudergem, Etterbeek, Sint-Lambrechts-Woluwe en Sint-Pieters-Woluwe.

Het omvat 7 wijken.

Deze zorgzone beslaat **28.4km²**,
ongeveer 18% van de oppervlakte
van het Brussels Gewest.

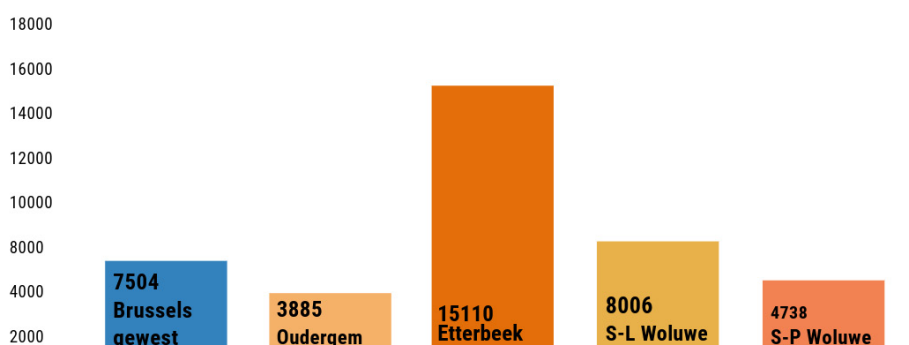
Populatie

In 2022 telde Zorgzone Zuid-Oost **183 922 inwoners**, 15% van de totale bevolking van het gewest.

De bevolkingsdichtheid komt dus neer op 6.476 inwoners/km². Het is daarmee de zorgzone met zowel het laagste aantal inwoners als de laagste bevolkingsdichtheid. Alleen Etterbeek en Sint-Lambrechts-Woluwe hebben een dichtheid die hoger is dan het gewestelijke gemiddelde.

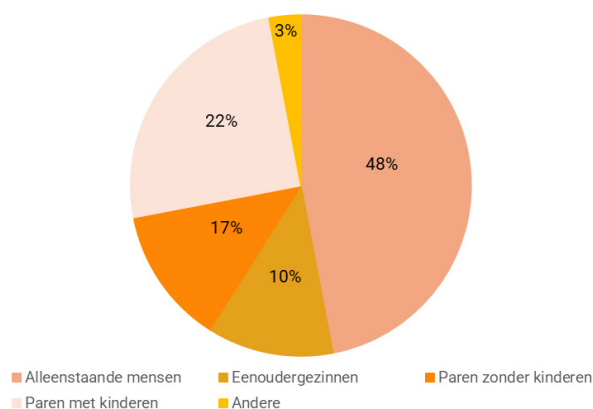
De bevolking van de zorgzone bestaat voor 20% uit jongeren onder de 18 jaar (vergeleken met 22% op gewestelijk niveau), terwijl 65-plussers 16% van de bevolking uitmaken (13% voor het gewest). Het aandeel van die leeftijdsgroep is vooral hoog in de gemeente Sint-Pieters-Woluwe (19%). De bevolking van de zorgzone is dus ouder dan het gewestelijke gemiddelde.

**populatiedichtheid
(inwoners per km² - 2022)**

Bovenstaande cijfers hebben betrekking op de officiële bevolking; sommige mensen die er wel aanwezig zijn, worden niet meegeteld: asielzoekers, mensen die niet rechtmatig in de registers zijn ingeschreven, diplomaten enz. Enkel via indirecte bronnen kunnen we de omvang van die extra populatie inschatten; dat is in het bijzonder het geval voor het gebruik van dringende medische hulp (DMH), rekening houdend met het feit dat de mechanismen om toegang te krijgen tot DMH verschillen van het ene OCMW tot het andere.

huishoudtypes in 2022

In de zorgzone bestaat 48% van de huishoudens uit alleenstaanden en 10% uit eenoudergezinnen. Het aandeel geïsoleerde mensen (alleenstaanden of eenoudergezinnen) is er hoger dan het gewestelijke gemiddelde. Etterbeek heeft het hoogste aandeel alleenstaanden (59%) en is, na Elsene (in Zorgzone Zuid), de Brusselse gemeente met het hoogste aandeel alleenstaanden.

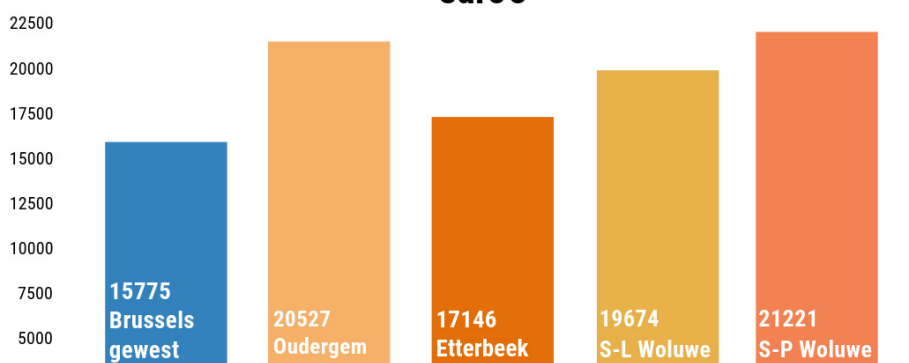
Het aandeel buitenlanders dat in deze zorgzone staat ingeschreven is 40%, wat hoger is dan het gewestelijke gemiddelde (36%). Het hoogste percentage is te vinden in Etterbeek (50%) en het laagste in Oudergem (31%). Bijna driekwart van die buitenlandse inwoners komt uit een land van de Europese Unie. Omgekeerd zijn mensen met een Afrikaanse nationaliteit duidelijk ondervertegenwoordigd in deze zorgzone. Er is een relatief grote Japanse gemeenschap in Oudergem en Sint-Pieters-Woluwe, door de aanwezigheid van een Japanse lagere en middelbare school in Oudergem, een overblijfsel van de jarenlange aanwezigheid van Japanse bedrijven in de gemeente.

Sociale en economische gegevens

Het mediane huishoudinkomen (na belastingen) in alle gemeenten van de zorgzone is hoger dan het gewestelijke mediane inkomen. Het is het hoogst in Sint-Pieters-Woluwe (34% boven de gewestelijke mediaan), dat ook het hoogste inkomen van alle Brusselse gemeenten heeft.

mediaan inkomen na belasting (2019) in euro's

12,5% van de bevolking in Zorgzone Zuid-Oost krijgt een werkloosheids- of arbeidsongeschiktheidsuitkering of sociale bijstand. Van de jongvolwassenen tussen 18 en 24 jaar ontvangt 10% een uitkering, een veel lager percentage dan in het Brussels Gewest (18%). Dat percentage verschilt echter sterk van gemeente tot gemeente: het is het hoogst in Etterbeek (13%) en het laagst in Sint-Pieters-Woluwe (5,7%).

Van de beroepsbevolking tussen 18 en 64 jaar in de zorgzone ontvangt 13% een uitkering, vergeleken met 21,6% in het hele gewest. Ook hier springt Etterbeek eruit met het hoogste percentage (15%).

Van de 65-plussers ontvangt 10,5% een uitkering. Opnieuw heeft Etterbeek met bijna 20% het hoogste percentage.

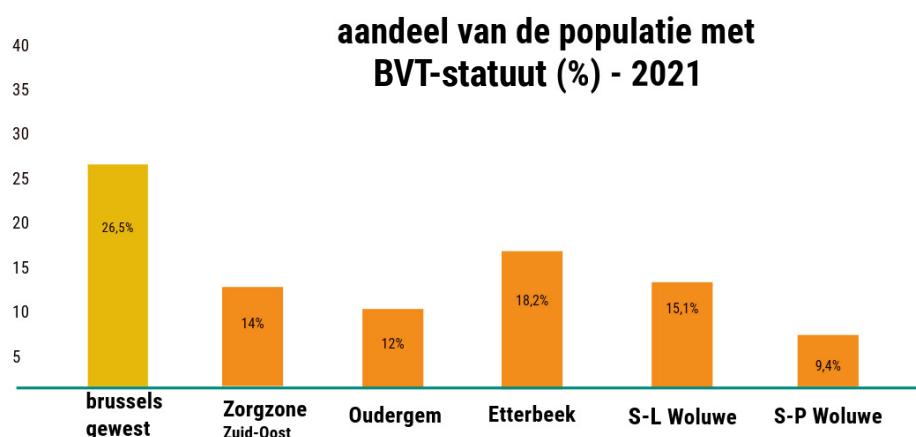
Tussen 2011 en 2021 daalde het percentage mensen met een werkloosheidsuitkering in het Brusselse Gewest, terwijl het percentage mensen met een leefloon of een gelijkwaardig inkomen relatief stabiel bleef. Aan de andere kant is het aandeel mensen met een leefloon of gelijkwaardig inkomen in alle gemeenten in Zorgzone Zuid-Oost gestegen, vooral onder de bevolking tussen 18 en 64 jaar.

BVT-statuut

Het statuut Begunstigde van een verhoogde tegemoetkoming (BVT) verhoogt het deel van de zorgkosten dat door de sociale zekerheid wordt gedekt en verlaagt dus het remgeld (het deel van de kosten dat door de begunstigde wordt betaald). Dat statuut is een goede indicator om het aandeel van de bevolking met een laag inkomen te schatten.

In Zorgzone Zuid-Oost heeft 14% van de bevolking het BVT-statuut (12,7% van de mannen en 15% van de vrouwen). Die percentages liggen aanzienlijk lager dan het gewestelijke gemiddelde. Bovendien zijn ze op gemeentelijk niveau hoger in Etterbeek dan in de andere gemeenten in de zorgzone.

Gezondheid

De levensverwachting in het Brussels Gewest is 84 jaar voor vrouwen en 79 jaar voor mannen. In Zorgzone Zuid-Oost is die over het algemeen hoger dan het gewestelijke gemiddelde: 85,7 jaar (vrouwen) en 81,3 jaar (mannen). Op gemeentelijk niveau is de levensverwachting het hoogst in Sint-Pieters-Woluwe, tevens het hoogste niveau van heel het Brusselse Gewest, zowel voor mannen (83 jaar) als voor vrouwen (87,6 jaar).

De belangrijkste oorzaken van vroegtijdige sterfte - vóór de leeftijd van 75 jaar - in de zorgzone zijn in volgorde: kanker (voornamelijk van de longen, bronchiën, het strottenhoofd en de luchtpijp), hartaandoeningen, chronische ademhalingsaandoeningen en cerebrovasculaire aandoeningen. Die ziekten houden voornamelijk verband met sociale omstandigheden en levensstijlen: roken, voeding, alcoholgebruik, zittende levensstijl en geestelijke gezondheidsproblemen.

Voor de meeste van die categorieën van ziekten is de prevalentie lager in Zorgzone Zuid-Oost dan het gewestelijke gemiddelde. Bovendien komen chronische ziekten zoals diabetes, hartaandoeningen en chronische obstructieve longaandoeningen (COPD) hier minder vaak voor dan in het Brusselse Gewest als geheel, met uitzondering van chronische obstructieve longaandoeningen in de gemeente Etterbeek.

Kanttekening: zelfmoord is de tweede meest voorkomende oorzaak van gestandaardiseerde sterfte in Sint-Pieters-Woluwe.

gestandaardiseerde prevalentie van chronische hartziekten per 100.000 inwoners (2020)

gestandaardiseerde prevalentie van chronische obstructieve bronchitis per 100.000 inwoners (2020)

